

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nrc. 27.

A Magyar Kurir 31-ik darabjához.

A ma folyó dolgoknak egy szép rajzolatja — a *L'Esprit* tudós pennája által — jött ki April. 5-dikén a Párisi újságokban: —

„A hódoltatók, úgy mond, még nem valának elég gyűlölségesek: hogy örökre átlatosokká legyenek, azért engedték meg az egek a *Napoleon* sok győzedelmeit. Azt akarták az egek, hogy ennek a hódoltatónak semmi hasonlatossága ne legyen azokhoz, a kik e világot ő előtte regtették; katonái talentomat a személyes derékségnek leg kisebb fénylő vonásai nélkül, rendkívül való munkásságot czélzás nélkül, hajhatatlan akaratot ítélet nélkül adtak néki. A szerentséltenségek, mellyek őtet a földre verik, a gyalázat, mellyet szenvedni kénytelenítetik, ugyan azon okoknak munkái, mellyeknek ő a maga győzedelmeit köszönte. Sem a szerentsélnék hallatlan kedvezése, sem a szerentséltenségnek rettenetes tanításai, sem annak az irtóztató fejtelenségtől kiroztatott nemzetnek bizodalma, a melly ő benne kereste nyugodalmát, sem a megvilágosodott gondolkodású emberek tanításai, kik néki a valóságos ditsőség útát akartak mutatni, sem ily sok vitéz katonáknak érte való adattatások, semmi meg nem lágyíthatta az ő természeti tulajdonságának durvaságát, meg nem jobbíthatta fejének bomlottságát, s fel nem emelhette megromlott lelkének tehetségeit. Ha sokszor tudáltuk benne azt a vakmerőséget, mellyel ily sok embert megöletett, most nem kevesebbé tudálhatjuk ugyan ő benne azt a vakmerőséget, hogy élni akar. Ő megmútatta nekünk, hogy mit tehet az önnön-szeretet egy nem emberi szíven. Frantziává nem tette ő magát soha; mert Frantzia volt-é az, a ki azon trónuson, mellyet a mi Királyainknak jószágok, szeretetre méltóvok, magok kedveltsége oly sokáig ékesítettek, soha

meg nem tartóztathatta magát attól, hogy az aszszonyokkal embertelenül bánnyon, és vélek az ő szép-égeknek meghaloványulásáért tsúfolkodjék. Frantzia volt-é az, a ki semmit nem adott soha egyebért, hanem hogy azt a kinek valamit adott, megalatonyítsa, a ki arra a visszaélésre fordította a maga hatalmát, hogy a maga udvarának közepette a Státusnak egy betsületes emberét, egy derék katonáját, lemozkoló szavakkal jutalmaztassa-meg? Nem illette-é ő méltatlanságokkal a maga löereiben a mi egész Európától bámulási érdemeit katonáinkat? Melly sértegető szavaknak árjával vannak tele minden Bülletinjek! Mihelyest maga valami katona hibát ejt, azonnal valamelyik Generalisának törtenetből eleibe jövő nevét rántja elő, és erre fogja önnön hibáját. Meséket költ, mellyeknek senki hitelt nem adhat. Az ő beszédje szerint egy Káplárnak esztelensége, a ki egy hídát felvetetett, volt annak a leg nagyobb szerentséltenségnek oka, a melly Frantzia országot valaha érte. Leg jobb Generalisait olyan helyekre állítja, a hol nem lehet fel nem áldoztatniok. Armádájának virágát sőt egész *masséj*t járhatatlan útakon a leg keményebb időben, irgalmatlan sebességgel áztatja, míg az alatt az ő Generalisai a leg fontosabb helyeket az ő erejéknél véghetetlenül nagyobb erő ellen kénytelenítetnek védelmezni; és tsak azért teszen gyakran hősök dolgokat, hogy oly szerentséltenségeket palástolhasson el azok által, mellyeket sokszor tsak az ellenségtől tudhatunk meg. —

„Melly vad tulajdonságok titálatnak az ő tsalfa nagyságában! Melly ügyetlenségek az ő pompázásaiban! Melly igen ellenkezik ő mind ezekben az öszszeszoövetkezett Hatalmasságoknak nemes és megillető magokviseletjekkel, a kik a Frantzia nemzetnek egy napon szövetségeseivé lettek.

Bonaparte Európának minden palotáiban lakni akart: ezek a Monarchák még csak az itthon nem lévő Király palotáiban sem térnek-bé, hanem magános házáknál lévő szálásokkal elégesznek meg. Azóltá, hogy ez a *Lotharingiai* ház, ezen pompa nélkül való életnek példáját adta, mely a trónust ilyen ékessé teszi, szorosabban öszsze tsatolódtak a népek a Királyokkal. Mi tudjuk már most, miért szeretetnek ezek a Fejedelmek ily erőssen. Mi esdekléssel várjuk azt az *Austriai Császárt*, a ki ezen Monarcháknak nemes czélzássaikat ily nagy lelkűséggel elősegéllette; mi jó szívve enyhítendő, ha lehetséges volna, ennek azon keserűségeit, mellyekkel az ő szíve a mi megszabadulásunkat megvásárolni kéntelenítetik. És miért ne beszéljünk mi már most a szeretetnek barátságos szavaival azon Monarchákról, a kik a mi Monarcháknak barátjaikká lettek, a szeretetnek olyan barátságos szavaival, a mellyel való tökéletes éléstől csak nem egészen elszoktunk vala a tyannus alatt. Ma van az Európai nagy familia egyesülésének napja! Mi nemű jó tétéménnyel tette ezen napot a *Sándor Császár* kimeríthetelen nagy lelkűsége nevezetessé? Két száz ezer hazánkfiái térnek vissza haladék nélkül karjaink közé. Ilyen felségesen még egy Fejedelem sem ajándékozta meg soha egy Királybarátját! Az az *Aiku*, melly által a mi nyugodal-munknak bátorságossá kell tétettetni, vissza fogja téríteni hozzánk azt a szabadságot is, mellynek határait mi oly boldogtalanul által hágtuk vala, 's a melynek a leg ravaszabb tyannus a mi törvényeink között leg kissebb nyomát fennállani meg nem szenvedé. Nem vala többé semmi Consti-tuzionális zálogunk az ellen, a ki minden égyezésekkel, minden ígéretekkel tsüfolódott: azokat azközben, kiknek ma ily sok elhalt részeseket azon égy érzékenysé-gnek lelke kormányozza, 's nekünk meg-fog az engedtetni, hogy a közönséges szá-

badságot a Monarchiai hatalomnak megszen-teltetett árnyéka alatt újabban kivirágozni láthassuk. —,

„*Lacretelle*,”

Magyar Ország.

H i r u d á s.

A Keszthelyi Georgikonnak, vagy is a Gazdaságot tárgyazó tudomány, és gyakor-lasbéli intézetnek Előjárói ezennel jelentik, hogy abban, e folyó esztendőben, a tett előmenetelokról a közönséges próbatételek Május hónap' 20-dikán fognak tartatni. Ha tehát némelly mezei gazdaság kedvellőinek tettzésekre volna ezen alkalmatossá-gal betses látogatásokkal szerentéltetni, arra bizodalmassan meghívattatnak, melly út-tal egyszersmind Intézetünknek mivoltát, és mostani elrendelését leg jobban megismer-hetik, és megbíráhatják; mert akkor a szántó földeknek és legelő szakaszoknak bizonyos rendel változó mivelései egymás-után következő terméseikkel leg világosab-ban tűnnek szembe: a tavaszi vetések el-vegeztetvén virítanak; az ősziék jövő re-ménylhető termésekkel leg tetrtetéssebben biztatnak; a külföldi növevényeknek a mi ég-hajlatunkban való hasznos termesztése leg valóbban megbizonyosodik; a külömb-féle Ló-her nemek, és egyéb marha étetés-re való plánták leg jobb gyarapodásokban vagnak; a külömbféle újabb találmányú ekéknek, és egyéb földmivelő szeraknek fo-ganatja az azokkal tett munkákból kitettzik; a Birkák még téli bundájokban lesznek, mellyben gyapjoknak finomsága, tömötsé-ge, és mennyisége elő leszen terjesztve, és az egész mezei gazdaságot leg alkalma-tossabban lehet szem ügyre venni. Azért kérjük, hogy Intézetünket megvizsgálván, észrevételeikkel és tanátsokkal felsegíténi ne terheltessenek.

Költ Keszthelyen, Szent György Havá-nak 8-dikán 1814.